

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/105524,Bronislaw-Stanislaw-Chrusciel-ur-20-pazdziernika-1899-w-Marcinkowicach-pow-Nowy-.html>
04.05.2024, 19:02

Bronisław Stanisław Chruściel (ur. 20 października 1899 w Marcinkowicach, pow. Nowy Sącz, zm. 19 marca 1965 w Bexhill-on-Sea w Anglii) - generał brygady.

W wypadzie na wieś Germanówkę[?] (na Ukrainie) dnia 9 VI 1920 r., kompania 3 pod dowództwem ppor. Chruściela [...], patrolami pierwsza dosięgła opłotków, które nieprzyjaciel zajmował w tym czasie znacznymi siłami (brygada piechoty z artylerią) [...], ppor. Chruściel widząc groźną sytuację i możliwość (opóźnienia) nieudania się akcji - rozwinął szybko kompanię i uderzył na wysuwającego się już ze wsi nieprzyjaciela. Nastąpiła walka zacięta. Bolszewicy widząc nieliczne siły polskie, z coraz większą brawurą uderzali do kontrataku. Lecz ppor. Chruściel wytrzymał wszystkie ataki, świecąc przykładem hartu i woli i w kontrataku na krótki dystans zmusza nieprzyjaciela do trzymania się na odległość. Lecz nieprzyjaciel zaczął go otaczać. Coraz większa liczba rannych i pozycja na otwartym polu utrudnia akcję - wreszcie [...] reszta baonu przychodzi w ostatniej już chwili z ratunkiem. Słyszając to ppor. Chruściel zebrał raz jeszcze osłabioną znacznie kompanię, i rusza do ataku. [...] Nieprzyjaciel został częściowo odcięty, i stracił kilkudziesięciu jeńców [...]. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, 25 listopada 1920)

W latach 1912–1914 w Polskich Drużynach Strzeleckich, od sierpnia do września 1914 w 1 Pułku Piechoty Legionów Polskich, odesłany do domu po ustaleniu niepełnoletności. W 1917 ukończył gimnazjum w Nowym Sączu, po czym do lipca 1918 w armii austriackiej. Od listopada 1918 do stycznia 1927 dowódca plutonu i kompani 5 Pułku Piechoty Legionów we wszystkich bojach oraz w garnizonie Wilnie. Następnie oficer ordynansowy generała do prac przy Generalnym Inspektorze Sił Zbrojnych, gen. Stefana Dąb-Biernackiego, w latach 1929–1931 w Wyższej Szkole

Wojennej, po czym I oficer sztabu 1 Dywizji Piechoty Legionów. W latach 1934–1937 dowódca batalionu 1 pp Leg., 1938–1939 oficer do zleceń szefa Sztabu Głównego/Naczelnego Wodza. Od grudnia 1939 do czerwca 1940 komendant Szkoły Podchorążych Piechoty w Coëtquidan. W Wielkiej Brytanii w latach 1940–1942 dowódca 2 Batalionu Strzelców, 1942–1944 w Oddziale III Sztabu NW. Od października 1944 do lipca 1945 dowódca 1 Brygady Strzelców Karpackich na froncie włoskim, później szef Służby Opieki nad Żołnierzem przy Sztabie NW w Londynie. Po demobilizacji do 1961 mieszkał w Londynie, później na południu Anglii. Pochowany na cmentarzu w Bexhill-on-Sea.

Bronisław Stanisław Chruściel

Awanse: podporucznik (1918), porucznik (1922), kapitan (1924), major (1932), podpułkownik (1938), pułkownik (1945), generał brygady (1964).

Bibliografia

CAW, Kol. Gen., Bronisław Chruściel, I.480.79; T. Kryśka-Karski, S. Żurkowski, *Generałowie Polski niepodległej*, Warszawa 1991, s. 83; P. Stawecki, *Oficerowie dyplomowani wojska Drugiej Rzeczypospolitej*, Wrocław 1997, s. 143.